

မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်တိုင်များစာအုပ် မိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းဆေးသံတမန်များ
ခန့်အပ်ခြင်း အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး
ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်

ရုံးအမှတ်(၄)၊ နေပြည်တော်။

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၁၉)ရက်

- ယခုလို သမိုင်းအစဉ်လာကြီးမားတဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာ စတင်ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အချိန်မှ စပြီး ခေတ်အဆက်ဆက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုများကို မှတ်တမ်းထားရှိနိုင်ဖို့အတွက် “မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်တိုင်များစာအုပ်” ကို စနစ်ကျစွာနဲ့ ဝိုင်းဝန်းပြုစုနိုင်ခဲ့ခြင်းအတွက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်မှတ်တမ်းတင်ရှိပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးပညာပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့အတွက် ဒီလိုပါဝင်ဆောင်ရွက်သူအားလုံးရဲ့ စိတ်အားထက်သန်မှုများကို သိရှိတွေ့မြင်နိုင်ပါတယ်။
- ဒီစာအုပ်မှာပါဝင်တဲ့ အချက်အလက်များကို အခြေခံပြီး သုတေသနများ စနစ်တကျပြုလုပ်ကာ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာမှတ်တမ်းများနှင့် မှတ်တိုင်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေခြင်း စတာတွေကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ ပါဝင်ပြုစုထားတဲ့ “မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်တိုင်များစာအုပ်” မှာ ပါဝင်တဲ့ တိုင်းရင်းဆေးပညာသမိုင်းတစ်လျှောက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ကာ တိုင်းရင်းဆေး ပညာပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- သုတေသနလုပ်ငန်း ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရန် ကျွန်တော်တို့ သေချာစွာအလေးထားပြီး ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်တွင် သုတေသနအဖွဲ့ (unit) များ ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ Research method ၊ responsible conduct of research ၊ clinical trial များနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး training များ ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်က ဆရာ၊ ဆရာမများမှ တက်ရောက်လိုတဲ့ သင်တန်းများကို ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အကြောင်းကြားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန(ပြင်ဦးလွင်ရုံးခွဲ)မှာ သုတေသနစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု သင်တန်းများ ပုံမှန်ဆက်တိုက် ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးလျက်ရှိပါတယ်။

- တိုင်းရင်းဆေးဝါးများရဲ့ စွမ်းရည်ထက်မြက်မှုများသာမက ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှု၊ သုံးစွဲရမယ့် ဆေးပမာဏအချိန်အဆ၊ အကြိမ်အရေအတွက်နှင့် သုံးစွဲရမယ့် အချိန်ကာလတို့ကို သိပ္ပံနည်းကျ အထောက်အထားခိုင်မာစွာ လေ့လာဖော်ထုတ်နိုင်ဖို့ (clinical trial) များကိုလည်း ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ပိုမိုဆောင်ရွက်သွားစေလိုပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ် ယခုထက် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့အတွက် ခြုံငုံသုံးသပ်ဆန်းစစ်မှု လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အကြံပြုချက်များနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်က ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ပါမောက္ခများ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါမောက္ခများ အနေနဲ့ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဆေးတက္ကသိုလ်များမှ ပါမောက္ခချုပ်၊ ပါမောက္ခများနဲ့ ပုံမှန်တွေ့ဆုံပြီး တက္ကသိုလ်ပိုမိုဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများ ဝေမျှဖလှယ်ခြင်းများလည်း ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာနမှာ တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာအကြံပေးအဖွဲ့နှင့် တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်များမှ ပါမောက္ခချုပ်များဟာ ဌာနမှာ အနည်းဆုံး (၄)လလျှင်တစ်ကြိမ်ခန့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး ပြောင်းလဲသင့်တဲ့အချက်များ၊ ထပ်တိုးဆောင်ရွက်ရမယ့်အချက်များ၊ လျှော့ချသင့်တဲ့အချက်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ အကြံပေးအဖွဲ့အစည်းများအနေနဲ့ သင်ကြားသင်ယူမှုစနစ်မှာ ပြောင်းလဲသင့်သည်များကို ပြောင်းလဲနိုင်ရန် အကြံပေးမှုများ ပြုလုပ်စေလိုပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာနမှာ တိုင်းရင်းဆေးဝါးစက်ရုံ (၂)ရုံရှိပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့နှင့် မန္တလေးမြို့ရှိ တိုင်းရင်းဆေးဝါးစက်ရုံများရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ ပြုလုပ်စေလိုပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးဝါးစက်ရုံ(မန္တလေး) ဘက်စုံပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့အတွက် ခြုံငုံဆန်းစစ်သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပြီး အလေးပေးဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် သုတေသနဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ သုတေသန ပြုလုပ်ဖို့အတွက် (၂၀၁၇-၂၀၁၈)ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ ကျပ်သန်း(၁,၀၀၀)၊ (၆)လဘတ်ဂျက်မှာ ကျပ်သန်း

(၅၀၀)၊ (၂၀၁၈-၂၀၁၉)ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ သန်း(၁,၅၀၀) ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး (၂၀၁၉-၂၀၂၀)ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ သုတေသနဘတ်ဂျက်အတွက် ကျပ်သန်း(၃,၀၀၀) လျာထားပါတယ်။

- တိုင်းရင်းဆေးသုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲများနှင့် တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်များညီလာခံများမှ အကြံပြုချက်များကို ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ သတ်မှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- “မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်တိုင်များစာအုပ်”ကို ပြုစုရာမှာ မှီငြမ်းထားတဲ့ စာအုပ်များ အပါအဝင် ခေတ်အဆက်ဆက်မှ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာစာအုပ်စာပေများကို လေ့လာမှု ပြုလုပ်ကာ ကောင်းမွန်အသုံးဝင်တာတွေကို ထုတ်နှုတ်အသုံးပြုစေလိုပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးမှတ်တိုင်များစာအုပ်ဟာ အလွန်ကောင်းမွန်ပါတယ်။ ပုဂံခေတ်၊ ပင်းယခေတ်၊ အင်းဝ ခေတ်၊ တောင်ငူခေတ်၊ ညောင်ရမ်းခေတ်၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်၊ ကိုလိုနီခေတ်နဲ့ လွတ်လပ်ရေး ရပြီး နောက်ပိုင်းအပါအဝင် (၃)ပိုင်းခွဲပြီး ခေတ်အဆက်ဆက်ပါဝင်အောင် ရေးသားခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။
- ရေးသားတဲ့အချက်များမှာ ပါဝင်မှီငြမ်းရေးသားတဲ့ စာအုပ်စာပေများကို တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ် မှာ ထားရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရှိ စာကြည့်တိုက်မှာ တိုင်းရင်း ဆေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ထွက်ရှိခဲ့တဲ့စာအုပ်များကို ကူးယူစေလိုပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးလောက တိုးတက်ဖို့အတွက် အရင်ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ညီလာခံများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများရဲ့ report များကို print out ပြုလုပ်ပြီး တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်မှာ တက်ရောက်တဲ့ ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများကို ဝေမျှစေလိုပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးနှင့်ပတ်သက်တဲ့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် business as usual နည်းအတိုင်း မဆောင်ရွက်ဘဲ ဆရာတို့အနေနဲ့ out-of-the-box thinking နှင့် innovative thinking ဖြင့် စဉ်းစားဆောင်ရွက် စေလိုပါတယ်။
- တိုင်းရင်းဆေးသံတမန် (၂)ဦးခန့်အပ်ခြင်းဟာ အလွန်ကောင်းမွန်ပြီး ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူများကို ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်ရမယ်ဆိုတာကို လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များပေးကမ်းပြီး ဘယ်လိုကူညီဆောင်ရွက် ပေးစေလိုတာကို အသိပေးထားဖို့လိုပါတယ်။ ခန့်အပ်ခြင်းခံရတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးသံတမန်များ အနေနဲ့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်တဲ့ သတင်းများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာများမှာ မျှဝေပေးစေလိုပါတယ်။

- တိုင်းရင်းဆေးသံတမန်များအနေနဲ့ တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးအသိပညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းများကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ပါဝင်ကူညီ ဆောင်ရွက်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ “မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်တိုင်များစာအုပ်” မှာ ပါဝင်တဲ့အချက်များဟာ တန်ဖိုးကြီးမားတာကြောင့် အဲဒီအချက်များနဲ့ပတ်သက်ပြီး မဟာဘွဲ့စာတမ်းများလည်း ပြုလုပ် စေလိုပါတယ်။
- ပြည်သူများကို တိုင်းရင်းဆေးပညာနဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများပေးရာမှာ အရည်အသွေး ပြည့်ဝမြင့်မားစွာ၊ လွှမ်းခြုံမှုကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေဖို့ တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်ကြီးများ၊ တိုင်းရင်းဆေးသံတမန်များ၊ တိုင်းရင်းဆေးထုတ်လုပ်သူများနှင့် ရောင်းချသူများအားလုံးမှ ဝန်ကြီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်းပြီး ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်သွားကြပါလို့ တိုက်တွန်းပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ် အပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး၊
- ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
များ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်မှ ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါမောက္ခများ၊
- တိုင်းရင်းဆေးရုံအုပ်များ၊
- တိုင်းရင်းဆေးကောင်စီဝင်များ၊
- တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးအဖွဲ့ဝင်များ၊
- မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းဆေးဆရာ အသင်း(ဗဟို)ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်များ၊
- တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ၊
- မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်၊
- မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊
- တိုင်းရင်းဆေးထုတ်လုပ်သူများ၊ ရောင်းချသူများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)